

Strukturoitu elektroninen olkalähete

– tavoitteena paremmat lähetteet ja tehokkaampi hoito

Juha Paloneva^{1,2}, Marjo Oikari¹, Jari Ylinen¹, Minna Ingalsuo³, Ilkka Kunnamo³, Ilkka Kiviranta⁴

¹ Keski-Suomen keskussairaala, Jyväskylä

² TULES-klinikka, Tampereen yliopistollinen sairaala

³ Duodecim

⁴ Helsingin yliopisto, HUS

Olkasairauksien yleisyyden vuoksi on tärkeää, että lääkäri hallitsee olkaongelmien hoitolinjaukset ja läheteaiheet. Olkaläheteissä on kuitenkin usein puutteita: olennaisia tietoja puuttuu eikä kiireellisyyden ja hoitolinjauksen määrittäminen läheteen perusteella ole mahdollista. Taustalla on useita syitä: olkapään monimutkainen rakenne tekee diagnostiikasta haastavaa eikä yksiselitteisiä diagnoosikriteerejä tai hoitosuosituksia ole olemassa. Diagnostiikkaa vaikeuttaa myös eri olkasairauksien ja olkapäästä riippumattomien oireiden päällekkäisyys sekä riittämätön koulutus.

Strukturoitu elektroninen olkalähete kehitettiin osana Keski-Suomen olkasairauksien hoitoketjua vastaamaan näihin ongelmiin.

Menetelmät

Läheteen ohjelmointi toteutettiin yhteistyössä Duodecimin kanssa.

Ominaisuudet

Lähete löytyy Terveysportista (1) mm. hakusanalla olkalähete ja on vapaasti käytettävissä.

Lähete ohjaa huomioimaan olennaiset ja luotettavasti arvioitavissa olevat esitiedot, yksinkertaiset statustestit, toteutetut hoidot sekä asiaankuuluvat kuvantamistutkimukset.

Läheteen olennainen osa on toiminnallisuus: lähete täytetään klikkaamalla sopiva anamnestinen tai statuslöydös. Kustakin kohdasta aukeaa klikkaamalla linkki aihepiiriä laajemmin käsittelevään Terveysportin artikkeliin, jolloin tarvittavien lisätietojen (tutkimusmenetelmät sekä hoitosuositukset) hankkiminen on vaivatonta ja itseohjautuvaa. Lähetelomakkeeseen on sisällytetty myös lyhyitä olkapään tutkimista käsit-

televiä videoita. Säännöllisessä käytössä lähete toimii jatkuvana olkasairauksien koulutusinterventiona. Lomaketta voi käyttää myös päivittäisessä työssä olkapotilaan tutkimus- ja statuslomakkeena

Läheteestä muodostuu automaattisesti perinteisen läheteen muotoinen (lausemuotoinen) helposti sisäistettävissä oleva teksti, joka on sellaisenaan valmis es:n läheteteksti.

Merkittävä osa potilaista voidaan informatiivisen läheteen perusteella ohjata erikoislääkäripoliklinikan sijasta fysioterapeutin hoitoon.

STM:n kiirettömään hoitoon pääsyyn oikeutava/alittava pisteytys tulostuu automaattisesti, mikä ohjaa suositustenmukaiseen läheteen tarpeen arviointiin.

Läheteen perusteella vastaanottajan on mahdollista arvioida hoidontarpeen kiireellisyys sekä sopiva erikoisala aiempaa paremmin.

Johtopäätökset

Parantuneiden läheteiden myötä olkapotilaat on mahdollista ohjata aikaisempaa tehokkaammin tarvittaviin tutkimuksiin ja hoitoon. Merkittävä osa potilaista voidaan läheteen perusteella ohjata lisäkoulutetun fysioterapeutin hoitoon ilman ortopedin/fysiatriin konsultaatiota. Tämän odotetaan vähentävän ortopedin/fysiatriin hoitoon ohjautuvien potilaiden määrää.

Kirjallisuus

1. www.terveysportti.fi